

A N K A R A

B A R O S U

DISİPLİN İŞLEM VE CEZALARI

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

Adliye Sarayı Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

Faks: (0.312) 309 22 37

www.ankarabarusu.org.tr

ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr

ABEM

ANKARA BAROSU

EĞİTİM VE KÜLTÜR MERKEZİ

İhlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

GÖLBAŞI AV. ÖZDEMİR ÖZOK SOSYAL TESİSLERİ

Gazi Osman Paşa Mah. Sahil Cd.

No: 46 Gölbaşı/ANKARA

Tel : (0.312) 485 03 93 - 484 46 06

ANKARA BAROSU

GELİNCİK MERKEZİ

İhlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 444 43 06 (5 Hat)

www.gelincikprojesi.com

www.gelincikprojesi.org

Grafik–Tasarım:

Ali Kemal ÇERŞİL

(Ankara Barosu)

Basım Yeri:

Cem Web Ofset

Alınteri Bulvarı No:29 Ostim /ANKARA

Tel: (0.312) 385 37 27

© Ankara Barosu Başkanlığı 2011

Tüm Hakları Saklıdır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANACAĞI HALLER	9
MADDE 134-	
DİSİPLİN CEZALARI	10
MADDE 135-	
CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ.....	11
MADDE 136-	
SAVUNMA HAKKI	14
MADDE 137-	
BAROYA YAZILMADAN ÖNCEKİ EYLEM VE DAVRANIŞLAR... 15	
MADDE 138-	
SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YETKİSİ VE EKSİK ÜYELERİN TAMAMLANMASI	16
MADDE 139-	
CEZA KOVUŞTURMASININ DİSİPLİN CEZALARINA TESİRİ ..	17
MADDE 140-	
SORUŞTURMA VE DİSİPLİN KOVUŞTURMASININ AÇILMASI	20
MADDE 141-	
DİSİPLİN KOVUŞTURMASINA YER OLMADIĞINA DAİR KARARLARA İTİRAZ.....	21
MADDE 142-	
AYNI EYLEMDEN DOLAYI YENİDEN İNCELEME.....	23
MADDE 143-	
DİSİPLİN KURULUNDA DURUŞMA.....	24
MADDE 144-	

GIYAPTA DURUŞMA	25
MADDE 145-	
DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ VE DİNLENMESİ	26
MADDE 146-	
TANIK VE BİLİRKİŞİ DİNLENMESİ	26
MADDE 147-	
DURUŞMA TUTANAĞI	27
MADDE 148-	
İSTİNABE TALİMATININ YERİNE GETİRİLMESİ	27
MADDE 149-	
TANIK VE BİLİRKİŞİNİN ÇAĞIRILMASI	28
MADDE 150-	
DİSİPLİN KURULU ÜYELERİNİN REDDİ VE İSTİNKAFI	29
MADDE 151-	
KARARLARIN TEBLİĞİ	29
MADDE 152-	
TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLANMA	30
MADDE 153-	
TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLAMANIN ZORUNLU OLDUĞU HALLER	31
MADDE 154-	
TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLAMA KARARININ KALDIRILMASI	32
MADDE 156-	
DİSİPLİN KURULU KARARINA KARŞI İTİRAZ	33
MADDE 157-	

DELİLLERİN SERBESTÇE TAKDİRİ, CEZA VERMENİN AMACI VE CEZADAN MAHSUP	35
MADDE 158-	
KOVUŞTURMA VE CEZA ZAMANAŞIMI	36
MADDE 159-	
DİSİPLİN KARARLARININ UYGULANMASI VE CEZALARIN SİCİLDEN SİLİNMESİ	38
MADDE 160-	
TANIK VE BİLİRKİŞİ ÜCRETİ.....	39
MADDE 161-	
PARA CEZASI VEYA GİDERLERİN TAHSİLİ.....	40
MADDE 162-	

Sayın Meslektaşım,

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'ndaki disiplin işlemleri ve cezalarının yeniden gözden geçirilmesi, Avukatlık Kanunu'nda yapılması düşünülen değişiklik tasarısında yer almasında yarar görülecek hususlarla ilgili olarak Baromuz tarafından Disiplin Kurulu Başkanımız Sayın Avukat Uğur Uzer'in başkanlığında, önceki dönemlerin Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinden oluşan bir komisyon kurulmuştur.

Komisyon; mesleğimizin icrasındaki güçlükler, meslektaşlarımızın sıklıkla karşılaştığı sorunlar ve günümüz koşulları dikkate alınarak yapılan çalışmalar sonucunda bu raporu hazırlamıştır.

Başta Sayın Avukat Uğur Uzer olmak üzere raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm meslektaşlarımıza Yönetim Kurulumuz adına teşekkür eder, konuya ilişkin görüşlerinizi Baromuz web sitesinde bu amaçla açılacak olan sayfaya göndermeniz halinde bu görüşlerin dikkate alınarak rapora son halinin verileceğini bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Av. Metin Feyzioğlu
Ankara Barosu Başkanı

DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANACAĞI HALLER

MADDE 134-

Bu kanunun avukatlara yüklediği görev ve sorumluluklara, avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Disiplin cezası, uygulanmasını gerektiren durumların toplu olarak “disiplin cezalarının uygulanacağı haller” başlığı altında düzenlenen bu maddede yer alması için “Bu kanunun avukatlara yüklediği görev ve sorumluluklara” ibaresi de eklenmiş ve böylece “avukatın hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısım ile bağlantı kurulmuştur.

DİSİPLİN CEZALARI

MADDE 135-

Disiplin cezaları şunlardır:

1. Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.
2. Kınama; mesleğinde ve davranışlarında kusurlu sayıldığıının avukata bildirilmesidir.
3. Para Cezası; asgari ve azami hadleri Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunca saptanacak para cezasıdır.
4. Meslekten uzaklaştırma; avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere mesleki faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.
5. Meslekten çıkarma; avukat için; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılması, avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmedir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

3. bentteki para cezalarının yasa da belirlenmesi yerine, mesleğin en üst kurulu olan TBB Genel Kurulunda bu miktarları belirlemesi ve gerektiğinde değiştirilmesi daha demokratik gerçekçi bulunarak bu yönde değişiklik yapılmıştır.

4. bentteki “işten çıkarma” ifadesi, 5. bentteki ifade ile uyum sağlanması için “meslekten uzaklaştırma” olarak değiştirilmiş ve bu değişiklik dışında madde aynen benimsenmiştir.

CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ

MADDE 136-

Avukatın eylem ve davranışı daha ağır bir cezayı gerektirmiyorsa, ilk defasında uyarı cezası verilir.

Beş yıllık dönem içinde, iki veya daha fazla disiplin cezası gerektiren eylem ve davranışta bulunan avukata, disiplin cezası gerektiren her yeni disiplin suçu için, eylem ve davranışın niteliği de göz önünde bulundurulmak koşuluyla bir öncekinden daha ağır ceza verilir.

Bu yasanın 5. maddesinin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde doğrudan meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Disiplin cezastnm uygulanacağı haller başlığı altında düzenlenen 134. maddede yapılan değişikliklerle, Avukatlık Kanununun 6. bölümünde yer alan görev ve sorumluluklara aykırı davranışlar da 134. madde kapsamına alındığından, 136. maddenin ilk cümlesinde yer alan “bu kanunun avukatın hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında” ifadesi, maddeden çıkarılmıştır.

134. maddeye paralel olarak 136. maddede yapılan bu değişiklik ışığında madde yeniden değerlendirilmiş, maddede yer alan bazı ifadelerin ortaya çıkardığı aşağıda açıklanan bir takım olumsuzlukların ve sıkıntıların da giderilmesi amaçlanmıştır.

Avukatlık Kanununun 6. Kısımında yer alan maddelerin tamamı disiplin cezasını gerektirmediği gibi, avukatın görev ve sorumluluklarına ilişkin olan ve bu nedenle disiplin cezasına konu olan maddelerin de eşit ağırlıkta olmadığı görülmektedir. Oysa 136. maddenin ilk paragrafında altıncı kısımda yer alan herhangi bir maddeye aykırılık durumunda “ilk defasında en az kınama tekrarında ise para cezası veya işten çıkarma cezası verilmesi” gerektiği ifade edilerek; olayın ve suçun değerlendirilmesine olanak tanınmamakta eylem ve davranışın niteliği değil adedi öne çıkmakta ve bu nedenle de hakkaniyete ve ceza adaletine uygun olmayan sonuçların ortaya çıkmasına neden olunmaktadır.

Disiplin suçları aynı ağırlıkta olmadığı için; hem ilk defa disiplin suçu işlendiğinde hem de birden çok defa suç işlendiğinde verilecek cezaların, olaya, hakkaniyete uygun olabilmesi için; suç ile ceza arasında orantısızlığa neden olabilecek hükümlerin yeniden düzenlenmesi gerekmiştir.

Bu bakış açısı ile maddenin ilk fıkrasında yer alan; “Bu kanunun avukatın hak ve ödevleri ile ilgilik altıncı kısımda yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre para veya işten çıkarma cezası” uygulanacağı hükmünün ceza adaletine-hakkaniyete uygunluğu tartışılmış;

Avukatın hak ve ödevleri bölümünde yazılı esaslar arasında hiçbir ayırım gözetmeyen ve disiplin kuruluna olayın özelliği açısından herhangi bir şekilde değerlendirme olanağı da tanımayan bu fıkranın; hem hakkaniyete hem de Avrupa Konseyinin avukatlık mesleğinin icrasına ilişkin 9 numaralı tavsiye kararında da yer alan “orantılılık ilkesine” aykırı olduğu ve yeniden düzenlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. (Avukatlar tarafından işlenen disiplin suçları hakkında

karar verilirken orantılılık ilkesine saygı gösterilmelidir.-9 numaralı Tavsiye Kararı Prensip VI/4)

Maddenin 2. fıkrasında yer alan “beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır” hükmü de aynı yönde değerlendirilerek mevcut düzenlemedeki sakıncaların giderilmesi için değişiklik yapılması, gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bütün bu nedenler birlikte ele alınarak maddede değişiklik yapılmış ve maddenin 1. ve 2. fıkraları birleştirilip, disiplin kuruluna ceza tayin ederken, suçun ağırlığını değerlendirme, suç ve ceza arasında orantılılık ilkesini de gözeterek ceza tayini olanağı tanınmak istenmiştir.

SAVUNMA HAKKI

MADDE 137-

Avukatlar hakkında yapılacak kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az yirmi günlük süre tanınması zorunlu olup bu süre, haklı nedenlerle on güne kadar uzatılabilir.

Verilen süre içinde yazılı savunmasını büroya bildirmeyen avukat savunma vermekten vazgeçmiş sayılır. Avukatın tebligat adresi, levhasına kayıtlı olduğu baroya bildirdiği son adrestir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Savunma hakkı için tanınan süre 20 güne çıkarılmış ve bu süreyi gerektiğinde uzatma olanağı tanınmıştır. Ayrıca tebligat yapılmasının fiilen imkansızlaştığı bazı durumlar da dikkate alınarak, avukatın baroya bildirdiği son adresine tebligat yapılabileceği yönünde maddeye açıklık getirilmiştir.

BAROYA YAZILMADAN ÖNCEKİ EYLEM VE DAVRANIŞLAR

MADDE 138-

Baro levhasına yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmedikçe disiplin kovuşturmasına konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.

Avukatın, avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddenin son fıkrasında meslekten ayrılan avukatın, meslekten ayrılmadan önceki eylem ve davranışlarıyla ilgili hüküm bulunduğu, meslekten ayrıldıktan sonraki eylem ve davranışlarının ise tekrar baroya yazılmak istemesi durumunda dikkate alınması gerektiği ve bu da “baroya yazılmadan önceki eylem ve davranışlar” kapsamına girdiği için; madde başlığında yer alan “meslekten ayrıldıktan sonraki” ifadesi yanlış anlaşılmalara da neden olabilecek nitelikte ve gereksiz bulunarak madde başlığından çıkarılmış bu değişiklik dışında maddenin özünde herhangi değişiklik yapılmamıştır.

SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YETKİSİ VE EKSİK ÜYELERİN TAMAMLANMASI

MADDE 139-

Kovuşturmanın dayandığı şikayet veya ihbarın vaki olduğu ya da kovuşturmaya esas teşkil eden eylem veya davranışın re'sen haber alındığı tarihte avukat hangi baronun levhasında yazılı ise, disiplin kovuşturmasına karar verme ve kovuşturmayı yürütme yetkisi o baroya aittir.

Baro başkanı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyeleri, kendi haklarındaki soruşturma ve kovuşturmalarla ilgili görüşme ve kararlara katılamazlar.

İkinci fıkranın kapsamına giren bir durumun mevcut olması veya ret yahut istinkaf sebepleriyle başkan ve üyelerin katılamamaları yüzünden baro yönetim ve disiplin kurullarında toplantı yeter sayısı bulunamazsa, eksikler yedeklerle tamamlanır. Yedeklerin de herhangi bir sebeple görüşme veya karara katılmamaları yahut sayılarının yetişmemesi halinde, baro levhasında yazılı olup yönetim ve disiplin kurullarına seçilme yeterliliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yolu ile seçileceklerle eksikler tamamlanır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Cumhuriyet savcısı da ihbar edenler kapsamında değerlendirildiğinden diğer maddelerle de uyumluluk sağlanması açısından- bu ibare maddeden çıkarılmış ve ayrıca madde yönetim kurulunu da kapsadığı için madde başlığına ve ikinci fıkraya "soruşturma" kelimesi eklenmiştir.

CEZA KOVUŞTURMASININ DİSİPLİN CEZALARINA TESİRİ

MADDE 140-

Avukat hakkında başlamış olan ceza kovuşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

Disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, disiplin kurulu, öncelikle disiplin kovuşturmasının ceza davasının sonucuna kadar bekletilip bekletilmeyeceğine karar verir. Ceza yargılamasının sonucunun bekletilmesine karar verildiği takdirde, disiplin kurulu Avukatlık Kanununun 153. ve 154. maddeleri uyarınca avukatın meslekten uzaklaştırılmasına yer olup olmadığı hakkında da bir karar vermek zorundadır.(*).

Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatle sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.

Baro yönetim kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.

() Avukatlık Kanunda madde numaraları değiştiği takdirde 153 ve 154. maddelerin yeni madde numaralarına göre düzeltililecek.*

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Halen yürürlükte olan hükümler birlikte değerlendirildiğinde;

140. Maddenin son fıkrası baro yönetim kurullarının hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması açmalarını zorunlu kılmaktadır.

Aynı Eylemden dolayı yeniden inceleme başlığını taşıyan 143. maddede de “disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemlerden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.” hükmü bulunmaktadır.

Bu iki madde birlikte değerlendirildiğinde;

Ceza davası sonunda mahkumiyet kararı verilirse 140. maddenin son fıkrasında yer alan “Baro yönetim kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.” Hükmü uyarınca disiplin kovuşturması açılması gerektiği halde 143 madde koşullarına uymadığı sürece disiplin kovuşturması açılmayacaktır.

Diğer yandan ceza davasının sonucunun beklenmesini zorunlu kılan hüküm aynen muhafaza edildiği takdirde, her ne kadar zamanaşımı süresi disiplin açısından da ceza zamanaşımı süresi ile eş tutulmaktaysa da ceza yargılamasının uzun sürebileceği ve bu süreçte zamanaşımı süresinin sonuna yaklaşılrken hüküm tesis edilme olasılığının da bulunduğu dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Bütün bu değerlendirmelerden sonra sorunun çözümü için; Ceza yargılamasının sonucunu bekleme zorunluluğu kaldırılarak; disiplin kuruluna olaya ve duruma göre hareket serbestisi tanınmış, kurulun ceza yargılamasının sonucunu bekleme kararı aldığı durumlarda da olayın zamanaşımına uğrama olasılığını ortadan kaldırarak hem disiplin hukuku açısından eylem ve davranışın yaptırımsız kalmasının önüne geçilmek istenmiş hem de mahkumiyetle sonuçlanan bir ceza kararı sonunda disiplin kovuşturması yapılmasının önü açılmıştır. Bu amaçla zamanaşımı sürelerinin düzenlendiği 159. maddede de —Hakimler ve Savcılar Yasasının ... maddesi paralelinde değişiklik yapılarak 2 yıllık bir ek süre tanınmıştır.

SORUŞTURMA VE DİSİPLİN KOVUŞTURMASININ AÇILMASI

MADDE 141-

Disiplin kovuşturması yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılır. Yönetim kurulu re'sen, ihbar veya ilgilinin şikayeti üzerine disiplin kovuşturması açılıp-açılmamasına karar vermek üzere yapılacak soruşturma görevini, kendi üyeleri arasından birine verebilir. Soruşturma ile görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir, hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı bir raporla yönetim kuruluna verir. Yönetim kurulu, soruşturma maksadıyla her türlü adli ve idari mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları veya örnekleri isteyip inceleyebilir.

Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde olaydan haberdar olduğu tarihten itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında bir karar vermeye mecburdur.

Kovuşturma açılmasına karar verilmesi halinde dosya, avukatın şahsi sicilî ile birlikte derhal disiplin kuruluna gönderilir.

Soruşturma konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlar ilgililere tebliğ olunur.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Cumhuriyet savcısı da, ilgililer kapsamı içinde değerlendirileceği için metinden çıkarılmış, ayrıca maddede yer almayan “ kovuşturma açılmasına karar verilmesi hali de maddeye ilave edilerek bu konudaki eksiklik giderilmiştir. Bu değişiklikler dışında maddenin özünde değişiklik yapılmadan sadece ifade açısından madde metninde düzenleme yapılmıştır.

DİSİPLİN KOVUŞTURMASINA YER OLMADIĞINA DAİR KARARLARA İTİRAZ

MADDE 142-

Baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ilgililer tarafından Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz edilebilir. Bu süre içinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, itiraz sebepleriyle bağlı olmaksızın, dosya üzerinde yapılacağı inceleme sonunda; baro yönetim kurulu kararının onanmasına ya da kararın kaldırılarak, disiplin kovuşturmasının açılması için dosyanın kararı veren baroya gönderilmesine karar verir.

Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun kararı kesindir.

Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulunun itirazın reddine dair kararları, Adalet Bakanlığı'na gönderilir. Bakanlık sözü konusu kararlar hakkında kendisine geldiği tarihten itibaren iki ay içinde herhangi bir karar vermediği takdirde karar onaylanmış sayılır.

Adalet Bakanlığı'nın süresi içinde onayladığı ya da herhangi bir karar vermediği için onaylanmış kararlar kesinleşir.

Adalet Bakanlığı, uygun bulmadığı kararları, iki ay içinde gerekçesiyle birlikte, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Barolar Birliği'ne gönderir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, geri gönderilen kararını, üçte iki çoğunlukla aynen kabul ettiği takdirde karar onaylanmış; aksi halde onaylanmamış sayılır. Sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı'na da bildirilir.

Bu kanunun 8. maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarının hükümleri bu halde de kıyasen uygulanır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddede esas bakımından değişiklik yapılmadan sadece anlatım düzeltildi.

AYNI EYLEMDEN DOLAYI YENİDEN İNCELEME

MADDE 143-

Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylem ve davranışlardan dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır. Ancak, disiplin cezası gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyorsa bu yasanın 140. maddesinin son fıkrası ve 159. madde hükümleri uygulanır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Ceza davasının sonucunun beklenmesine karar verildiği durumlarda zamanaşımı açısından yapılan değişiklik doğrultusunda da bu maddede de değişiklik yapılarak maddeler arasında uyum sağlanmıştır.

DİSİPLİN KURULUNDA DURUŞMA

MADDE 144-

Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde disiplin kurulu, taraflara; disiplin kovuşturması açılmasına dair yönetim kurulu kararı ile birlikte savunmasını veya yazılı beyanını ve varsa delillerini bildirmek üzere 10 günlük süre verir.

Disiplin kurulu incelemeyi dosya üzerinden yapar. Taraflardan birinin istemi üzerine ya da re'sen duruşma yapılmasına karar verirse duruşma gününü taraflara tebliğ eder. Duruşma gizli yapılır.

Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kovuşturma açılmasına dair kararın kendisine geliş tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklendiği haller saklıdır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Birinci fıkraya açıklık getirilerek yeniden yazılmış, dosyada avukatın sicili de bulunur ifadesi 141. maddede kovuşturma açılmasına ilişkin fıkra da yer aldığı için bu fıkradan çıkarılmıştır.

Son fıkradaki “ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren” ifadesindeki mecburiyet çağrıştıran “gerektiren” sözcüğü, disiplin kurulu ilgili maddede yapılan değişikliklerle bekleyip beklememe konusunda bir karar vereceği için metinden çıkarılmış onun yerine “beklendiği haller” ifadesi kullanılmıştır.

GIYAPTA DURUŞMA

MADDE 145-

Çağrıya uymayan tarafın gıyabında duruşma yapılır. Şu kadar ki duruşmaya gelmediği takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağının davetiyeye yazılması şarttır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddedeki “avukat” kelimesi “taraf” olarak değiştirilmiştir.

DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ VE DİNLENMESİ

MADDE 146-

Disiplin kurulu, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlara bağlı olmaksızın takdir ve teyin eder, soruşturma maksadıyla her türlü adli ve idari mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları veya örneklerini isteyip inceleyebilir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Yönetim kuruluna tanınan her türlü adli ve idari mercilerden gelen bilgi, belge ve dosya isteme ve inceleme yetkisi disiplin kuruluna ilişkin bu maddeye de eklenerek maddeye açıklık getirilmiştir.

TANIK VE BİLİRKİŞİ DİNLENMESİ

MADDE 147-

Tanık ve bilirkişinin duruşmaya çağırılması veya üyelerden biri tarafından yahut iztinabe yoluyla dinlenmesi ya da yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi disiplin kurulunun takdirine bağlıdır.

Maddede değişiklik yapılmamıştır.

DURUŞMA TUTANAĞI

MADDE 148-

Duruşma tutanağı, disiplin kurulu başkanının görevlendireceği bir üye veya katip tarafından tutulur.

Duruşma dışında dinlenenlere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

Maddede değişiklik yapılmamıştır.

İSTİNABE TALİMATININ YERİNE GETİRİLMESİ

MADDE 149-

İstinabe yoluyla verilen talimat, baro merkezinde disiplin kurulu veya bu kurulun bir üyesi, diğer yerlerde o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir.

Maddede değişiklik yapılmamıştır.

TANIK VE BİLİRKİŞİNİN ÇAĞIRILMASI

MADDE 150-

Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağırılır.

Usulüne göre çağırılıp da hukuken geçerli bir mazareti olmaksızın gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimseler hakkında Ceza Mahkemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hâkimi yetkilidir. Sulh ceza hâkimi bu kararları disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden verir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Ceza Muhakemesi ibaresi yasanın isminde yapılan değişiklik nedeniyle Ceza Mahkemesi olarak düzeltilmiş bunun dışında maddede değişiklik yapılmamıştır.

DISİPLİN KURULU ÜYELERİNİN REDDİ VE İSTİNKAFI

MADDE 151-

Disiplin kurulu üyeleri, Ceza Mahkemesi Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkaf edebilirler.

Ret sistemi, reddi istenen üyeler dışındaki üyelerin katılımıyla incelenerek karara bağlanır.

Ret ve istinkaf sebebiyle kurulun toplanamaması halinde 139 ncu maddeye göre işlem yapılır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

“Ceza Muhakemeleri Kanununun” adı “Ceza Mahkemesi Kanunu” olarak düzeltilmiş, bunun dışında maddenin özüne dokunulmadan sadece ifadeye açıklık getirmek amacıyla değişiklik yapılmıştır.

KARARLARIN TEBLİĞİ

MADDE 152-

Disiplin kurulu kararlarının onanmış bir örneği ilgililere tebliğ olunur.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddedeki “ilgililerden başka Cumhuriyet Savcısına da tebliğ olunur ifadesi”, Cumhuriyet Savcısı da “ilgililer” tanımı içinde yer aldığı için maddeden çıkarılmıştır.

TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLANMA

MADDE 153-

Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat, disiplin kurulu kararıyla tedbir mahiyetinde meslekten yasaklanabilir.

Meslekten yasaklama kararı, baro başkanı tarafından, yargı organları ile diğer ilgili mercilere derhal duyurulur.

Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağırılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. Ancak baroya bildirdiği büro adresine tebliğat yapılamayan avukatın ayrıca çağırılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.

Disiplin kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini istekle bağlı olmaksızın serbestçe takdir eder.

Karar, hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ olunur ve verildiği tarihte yürürlüğe girer. Bu karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu itirazı ivedilikle ve en geç bir ay içinde karara bağlar. İtiraz yerinde görülürse karar kaldırılır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Avukatın tedbir mahiyetinde mesleki faaliyetinin yasaklanabileceğini hükme bağlayan bu maddedeki “işten yasaklama” ifadesi, verilen tedbir kararıyla avukat mesleki faaliyetlerini sürdüremeyeceği için “meslekten yasaklama” olarak düzeltilmiş ve madde başlığına da “tedbiren” sözcüğü eklenmiştir. İfade dışında maddenin özünde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLAMANIN ZORUNLU OLDUĞU HALLER

MADDE 154-

Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya 42 nci madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin giderini iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödememiş olan avukatların meslekten yasaklanması zorunludur.

Yukarıdaki fıkra da belirtilen meslekten yasaklanma sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde disiplin kurulunca haklarında meslekten yasaklanma kararı verilmeyen avukatlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun doğrudan vereceği kararla işten yasaklanırlar.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

153. maddede yapılan değişikliğe uyum sağlanarak “işten yasaklama”, “meslekten yasaklama” olarak değiştirilmiş ve maddenin başlığına “tedbiren” sözcüğü eklenmiştir.

TEDBİREN MESLEKTEN YASAKLAMA KARARININ KALDIRILMASI

MADDE 156-

Meslekten yasaklama kararı; avukatlığa engel olmayan bir cezanın verilmiş olması hallerinde kendiliğinden kalkar.

Meslekten yasaklama kararı; bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olursa, disiplin kurulu tarafından kaldırılır.

(Meslekten yasaklama kararı; avukatlığa engel olmayan bir cezanın verilmiş olması hallerinde kendiliğinden kalkar, kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalkığının sabit olduğu durumlarda (hallerinde) ise disiplin kurulu tarafından kaldırılır.)

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

153. maddede yapılan değişikliğe uyum sağlanarak “ışten yasaklama”, “meslekten yasaklama” olarak değiştirilmiş ve maddenin başlığına “tedbiren” sözcüğü eklenmiş, bunun dışında maddenin özünde değişiklik yapılmadan yeniden yazılmıştır.

DİSİPLİN KURULU KARARINA KARŞI İTİRAZ

MADDE 157-

Disiplin kurulu kararına karşı ilgililer tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.

Birlik Disiplin Kurulu, disiplin davalarını dosya üzerinden inceler, Ancak meslekten uzaklaştırma veya çıkarma cezasına yahut yasaklamaya dair kararların incelenmesi sırasında ilgili avukatın isteği üzerine veya kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.

145 ve 146 ncı maddeler, Birlik Disiplin Kurulu hakkında da uygulanır.

Birlik Disiplin Kurulunda duruşmaya rapörtör üyenin işi izah etmesiyle başlanır. Bu (Rapörtör) üyenin duruşmadan önce raporunu imzalayıp dosyaya koymuş bulunması gereklidir.

Rapörtör üyenin izahından sonra öncelikle itirazı yapmış olan taraf dinlenir.

Son söz hakkında disiplin kovuşturması yapılan avukatındır.

Birlik Disiplin Kurulu inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun itirazın reddine dair kararları, Adalet Bakanlığına gönderilir. Bakanlık söz konusu kararlar hakkında kendisine geldiği tarihten itibaren iki ay içinde herhangi bir karar vermediği takdirde

karar onaylanmış sayılır.

Adalet Bakanlığının süresi içinde onayladığı ya da herhangi bir karar vermediği için onaylanmış sayıldığı kararlar kesinleşir.

Adalet Bakanlığı, uygun bulmadığı kararları, iki ay içinde gerekçesiyle birlikte, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Barolar Birliğine gönderir. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, geri gönderilen kararını üçte iki çoğunlukla aynen kabul ettiği takdirde karar onaylanmış aksi halde onaylanmamış sayılır. Sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına da bildirilir.

(Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun) Uyarma, kınama ve para cezasına ilişkin kararlar (kararları) kesin olup, Bakanlığın onayına tabi değildir.

Bu kanunun 8. maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Baro kesinleşen kararı derhal yerine getirmekle yükümlüdür. Türkiye Barolar Birliğinin bu kararına karşı Adalet Bakanlığı ve ilgili Baronun idari yargıya başvuru hakkı saklıdır.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Diğer maddelerde yapılan değişikliğe paralel olarak birinci fıkradan c.savcısı ifadesi çıkarılmış, işten yasaklama cezası meslekten uzaklaştırma olarak değiştirilmiş ve maddenin özune dokunulmadan anlatım açısından düzenleme yapılmıştır.

DELİLLERİN SERBESTÇE TAKDİRİ, CEZA VERMENİN AMACI VE CEZADAN MAHSUP

MADDE 158-

Baro ve Türkiye Barolar Birliği disiplin kurulları gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan elde edecekleri kanıya göre serbestçe takdir eder.

Bu kurullar disiplin cezalarının verilmesinde; avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç, gelenek ve ilkeleriyle adalete uygun olarak yerine getirilmesini sağlama prensibini göz önünde tutarlar.

Tedbiren Meslekten yasaklanan avukata süreli olarak meslekten uzaklaştırma cezası verilmesi halinde, meslekten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddenin son fıkrasında, 153. maddede yapılan değişikliğe paralel olarak, “işten yasaklama” ifadesi, “(tedbiren) meslekten yasaklama” olarak değiştirilmiş ve anlatım açısından madde yeniden düzenlenmiştir.

KOVUŞTURMA VE CEZA ZAMANAŞIMI

MADDE 159-

Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. Yönetim kurulunca işe el konulmuşsa bu süre işlemez.

Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aye zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır. Bu durumda, disiplin kovuşturmasının ceza yargılaması sonucuna kadar bekletilmesine de karar verilmiş ise disiplin kurulunun ceza verme yetkisi, ceza zamanaşımı süresi daha önce dolsa bile, ceza mahkemesi kararının kesinleşmesinden itibaren iki yıl geçmekle düşer.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Ceza yargılamasının sonucunun beklenmesine karar verilmesi durumunda - hakimler ve savcılar kanunundaki hüküm de dikkate alınarak- zamanaşımı süresi ceza mahkemesi kararının kesinleşmesinden itibaren iki yıl uzatılmıştır.

Böylece zaman aşımı süresinin dolmasına yakın kesinleşen ceza yargılaması kararları nedeniyle aynı suçtan dolayı disiplin kovuşturması yapılabilmesine olanak tanınmıştır, kimi durumlarda meslek açısından olumsuz sonuçlar da doğurabilecek — meslek etiğine ve saygınlığına uymayan davranışların cezasız kalmasına neden olabilecek- zamanaşımı sorunu aşılarak mesleğin saygınlığının korunması amaçlanmıştır.

Diğer yandan, 140. maddenin son fıkrasında yer alan “hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı” baro yönetim kurullarının ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorunda olduklarına ilişkin hükme de -zamanaşımı süresi açısından- uygulanabilirlik kazandırılmak istenmiştir.

DİSİPLİN KARARLARININ UYGULANMASI
VE CEZALARIN SİCİLDEN SİLİNMESİ

MADDE 160-

Disiplin cezalarma ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanmaz.

Meslekten çıkarma ve işten çıkarma dışında kalan uyarma, kınama ve para cezaları, uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra, bu süre içinde yeni bir disiplin cezası almamış olma koşuluyla avukatın talebiyle sicil dosyasından silinir.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

2, ve 3. fıkralar birleştirilerek özünde değişiklik yapılmadan madde yeniden yazıldı.

TANIK VE BİLİRKİŞİ ÜCRETİ

MADDE 161-

Disiplin kovuşturması nedeniyle görgü ve bilgisine başvurulmuş tanık ve bilirkişinin uygun bir ücret almaya hakkı vardır. Çağrıya uymak için ikametgahından ayrılarak yolculuk etmek zorunda kalan tanık ve bilirkişinin yolculuk ve konaklama giderleri karşılanır.

Tanık ve bilirkişi giderleri (bu konuda) talepte bulunan tarafça karşılanır.

Taraflara yükletilemeyen veya tahsil imkanı olmayan (kalmayan) giderler baroya yüklenir.

Şikayet edenden; şikayetin mahiyeti ve yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasının genişliği göz önünde bulundurularak, uygun miktarda avans alınır. Avansın yetmemesi, durumunda ek avans istenebilir. İstenen avans-ek avans (avans ve/veya ek avans) ilgilisi tarafından ödenmedikçe işlem yapılmaz.

Maddedeki değişiklik ve gerekçesi:

Maddede anlatım açısından yapılan düzenleme dışında değişiklik yapılmamıştır.

PARA CEZASI VEYA GİDERLERİN TAHSİLİ

MADDE 162-

Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair olan kararlar İcra ve İflas kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir. Tahsil edilen cezalar baroya gelir olarak kaydedilir.

İcra takibi genel hükümlere göre baro tarafından vekalet verilerek avukat eliyle yürütülür.

Maddede değişiklik yapılmamıştır.